

Στατιστική Μοντελοποίηση Εργασία 2

Φοιτητής: Αντώνιος Προμπονάς
ΑΜ: 03400232

Δεκέμβριος 2023

1 Άσκηση Α

1.1 ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ

Για να μπορέσουμε να προσαρμόσουμε τα δεδομένα μας σε ένα μοντέλο πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης πρέπει να χρησιμοποιήσουμε την εντολή:

model <- lm(mpg ~ cyl + hp + drat + wt + qsec + vs + am + gear + carb)
Το αποτέλεσμα της συγκεκριμένης εντολής φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

```
lm(formula = mpg ~ cyl + hp + drat + wt + qsec + vs + am + gear +
    carb)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-3.7863 -1.4055 -0.2635  1.2029  4.4753

Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  12.55052    18.52585   0.677   0.5052
cyl           0.09627     0.99715   0.097   0.9240
hp          -0.01295     0.01834  -0.706   0.4876
drat         0.92864     1.60794   0.578   0.5694
wt          -2.62694     1.19800  -2.193   0.0392 *
qsec         0.66523     0.69335   0.959   0.3478
vs           0.16035     2.07277   0.077   0.9390
am           2.47882     2.03513   1.218   0.2361
gear         0.74300     1.47360   0.504   0.6191
carb        -0.61686     0.60566  -1.018   0.3195
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 2.623 on 22 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.8655,    Adjusted R-squared:  0.8105
F-statistic: 15.73 on 9 and 22 DF,  p-value: 1.183e-07
```

Στο συγκεκριμένο μοντέλο έχουμε ορίσει ως εξαρτημένη μεταβλητή την μεταβλητή *mpg*. Τη συγκεκριμένη μεταβλητή προσπαθούμε να την προβλέψουμε μέσα από τις 10 υπόλοιπες επεξηγηματικές μεταβλητές. Ωστόσο, πριν ξεκινήσουμε να αναλύουμε το μοντέλο, πρέπει να πραγματοποιήσουμε κάποιους ελέγχους προκειμένου να διαπιστώσουμε τη συσχέτιση και τη πολυσυγγραμικότητα μεταξύ των μεταβλητών, καθώς και για το αν τα *residuals* τους, πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

Σε πρώτη φάση πραγματοποιούμε έλεγχο συσχέτισης του *Pearson* προκειμένου να εξετάσουμε κατά πόσο τα επίπεδα μιας επεξηγηματικής μεταβλητής επιδρούν στην κατανομή της άλλης. Ο συντελεστής συσχέτισης παίρνει τιμές από $[-1,1]$. Όταν έχει τιμή κοντά στο 0, η συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών θεωρείται αδύναμη, ενώ όταν η τιμή είναι κοντά στο -1 ή 1, υπάρχει δυνατή συσχέτιση. Η συσχέτιση *Pearson* υλοποιείται μέσω της εντολής *cor(x, y)*

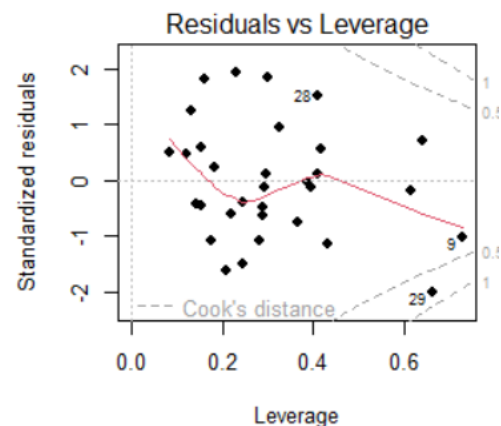
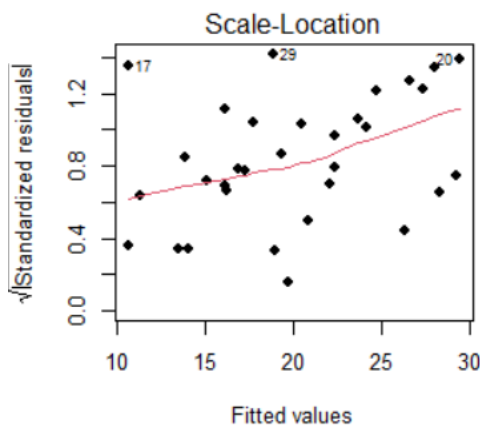
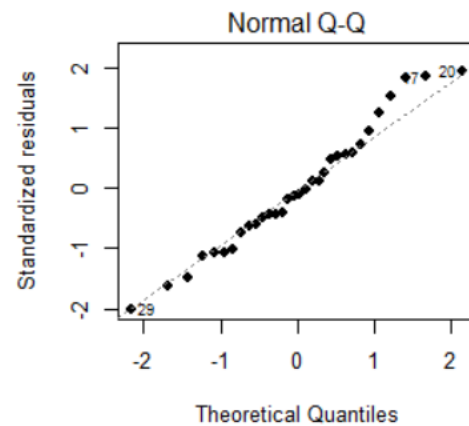
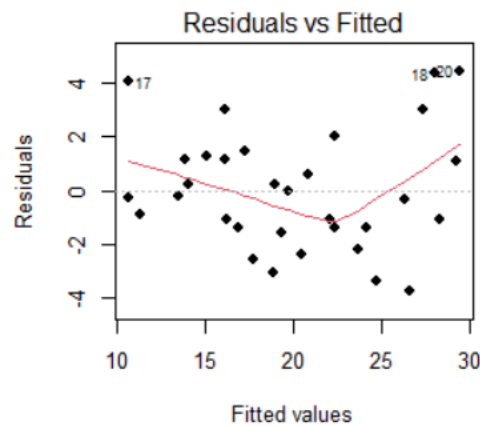
Μέσα λοιπόν, από τον έλεγχο που πραγματοποιήσαμε διαπιστώσαμε ότι οι μεταβλητές *qsec*, *vs*, *carb* έχουν πολύ μικρή συσχέτιση και συνεπώς και επίδραση σε όλες τις άλλες επεξηγηματικές μεταβλητές. Συνεπώς είναι πολύ πιθανό να είναι από τις μεταβλητές που θα αφαιρέσουμε στη συνέχεια προκειμένου να προσδώσουμε μεγαλύτερη αξιοπιστία και εγκυρότητα στο μοντέλο μας.

Ένας άλλος τρόπος να εξετάσουμε αν οι μεταβλητές είναι υψηλά συσχετισμένα μεταξύ τους ή όχι, είναι υπολογίζοντας τη πολυσυγγραμικότητα τους. Αυτό μπορούμε να το πραγματοποιήσουμε μέσα από την εντολή *vif(model)*. Το αποτέλεσμα της συγκεκριμένης εντολής είναι το εξής:

```
> vif(model)
      cyl      hp      drat      wt      qsec      vs      am      gear
14.284737  7.123361  3.329298  6.189050  6.914423  4.916053  4.645108  5.324402
      carb
      4.310597
```

Οι τιμές του *vif*, οι οποίες αποτελούν ένδειξη πολυσυγγραμικότητας είναι εκείνες για τις οποίες *vif* > 5.

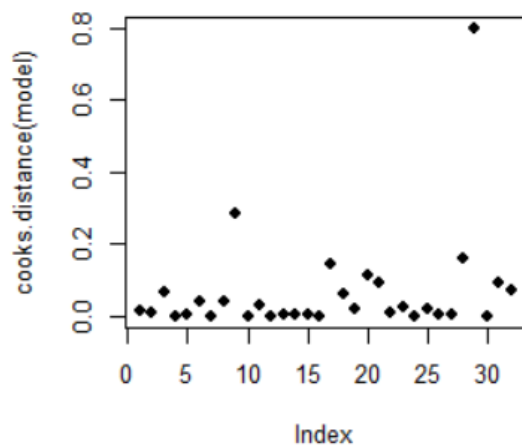
Στη συνέχεια, προκειμένου να ελέγξουμε αν τα *residuals* του μοντέλου πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, θα εξετάσουμε τα παρακάτω διαγράμματα:

Σε κάθε περίπτωση παρατηρούμε ότι τα υπόλοιπα είναι ομοιόμορφα συμμετρικά κατανομημένα, γεγονός το οποίο ενισχύει το επιχείρημα ότι το μοντέλο μας πληρεί όλες τις προϋποθέσεις.

Εκτός από τα συγκεκριμένα διαγνωστικά διαγράμματα, υπάρχουν μερικοί ακόμη μέθοδοι προκειμένου να διαπιστώσουμε τη εγκυρότητα των *residuals*. Συγκεκριμένα θα υλοποιήσουμε τις τεχνικές *Cookdistance*, *DFFiTS* και *hii*.

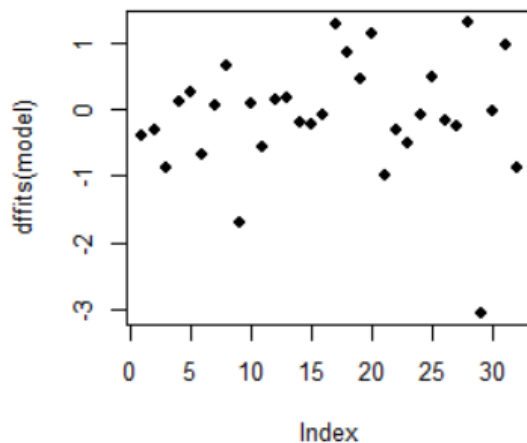
Η τεχνική *cookdistance* υλοποιείται με την εντολή `plot(cooks.distance(model), pch = 19)` και απεικονίζεται ως εξής:

Στη παραπάνω εικόνα παρατηρούμε εύκολα την ύπαρξη μόνο μίας ατυπικής τιμής, ενώ στην πλειοψηφία τους τα *residuals* είναι ομοιόμορφα κατανομημένα στην κλίμακα του 0. Καμία τιμή δεν είναι πάνω από 1, άρα δεν υπάρχει σημείο επιρροής στο μοντέλο.

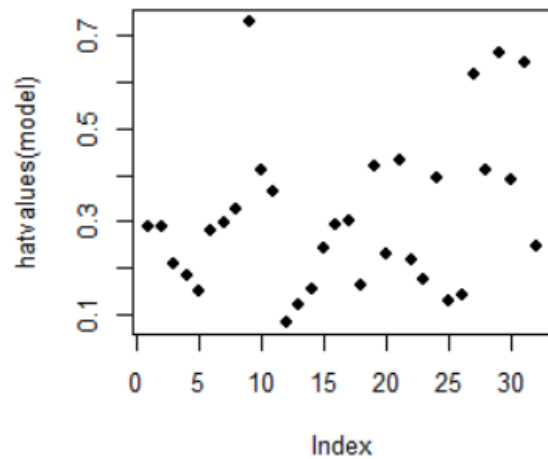
Πάνω κάτω τα ίδια συμπεράσματα βγάζουμε και από τη χρήση των παρακάτω διαγνωστικών τεχνικών. Καμία ύπαρξη σημείου επιρροής και κάποιες μικρές περιπτώσεις, όπου κάποιες τιμές αποκλίνουν από τις συνηθισμένες τιμές των μεταβλητών.

Η τεχνική *DFFiTS* υλοποιείται με την εντολή `plot(df fits(model), pch = 19)` και απεικονίζεται ως εξής:

Στη παραπάνω εικόνα

Η τεχνική *hii* υλοποιείται με την εντολή `plot(hatvalues(model), pch = 19)` και απεικονίζεται ως εξής:

1.2 ΕΥΡΕΣΗ ΒΕΛΤΙΣΤΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

```
lm(formula = mpg ~ cyl + hp + drat + wt + qsec + vs + am + gear +
    carb)
```

Residuals:

Min	1Q	Median	3Q	Max
-3.7863	-1.4055	-0.2635	1.2029	4.4753

Coefficients:

	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)
(Intercept)	12.55052	18.52585	0.677	0.5052
cyl	0.09627	0.99715	0.097	0.9240
hp	-0.01295	0.01834	-0.706	0.4876
drat	0.92864	1.60794	0.578	0.5694
wt	-2.62694	1.19800	-2.193	0.0392 *
qsec	0.66523	0.69335	0.959	0.3478
vs	0.16035	2.07277	0.077	0.9390
am	2.47882	2.03513	1.218	0.2361
gear	0.74300	1.47360	0.504	0.6191
carb	-0.61686	0.60566	-1.018	0.3195

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 2.623 on 22 degrees of freedom

Multiple R-squared: 0.8655, Adjusted R-squared: 0.8105

F-statistic: 15.73 on 9 and 22 DF, p-value: 1.183e-07

Στη παραπάνω εικόνα βλέπουμε ξανά τη σύνοψη του μοντέλου πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης που δημιουργήσαμε.

Σε μία πρώτη ανάγνωση παρατηρούμε ότι το μοντέλο έχει αρκετά καλά χαρακτηριστικά. Συγκεκριμένα έχει $R-squared$ και $AdjustedR-squared$ 87% και 81% αντίστοιχα. Έχει πολύ χαμηλούς δείκτες στα $F-statistic$ (15.73) και $pvalue$ (1%), ενώ σημειώνει πολύ χαμηλή τιμή και στο $residual standard error$.

```
> AIC(model)
[1] 162.5485
```

Στο ίδιο μοντέλο παίρνουμε ως αποτέλεσμα μία σχετικά καλή τιμή AIC . Η τιμή AIC υποδηλώνει τη ποσότητα χαμένης πληροφορίας, που προκύπτει στην προσπάθεια μας να εξηγήσου μία συγκεκριμένη μεταβλητή. Συνεπώς, όσο πιο χαμηλή είναι η τιμή αυτή, τόσο καλύτερη ερμηνεία και εγκυρότητα έχει το μοντέλο που δημιουργήσαμε. Τώρα όσον αφορά το δικό μας μοντέλο, η αλήθεια είναι ότι μπορεί να γίνει πολύ καλύτερο με τις κατάλληλες προσθαφαιρέσεις επεξηγηματικών μεταβλητών. Για να το πετύχουμε αυτό, υπάρχουν διάφοροι τρόποι. Συγκεκριμένα, μπορούμε να ακολουθήσουμε τις παρακάτω τεχνικές:

1. Δημιουργούμε τον πίνακα συσχέτισης του *Pearson* και μέσω αυτού βρίσκουμε εκείνες τις μεταβλητές που έχουν τη μεγαλύτερη συσχέτιση με τη μεταβλητή (*mpg*). Στη συνέχεια, δημιουργούμε ένα μοντέλο γραμμικής παλινδρόμησης, χρησιμοποιώντας ως επεξηγηματικές μεταβλητές, τις μεταβλητές αυτές. Η συγκεκριμένη μέθοδος, έχει τα εξής αποτελέσματα:

```
> correlation_matrix <- cor(data)
> correlation_matrix[,1]
      mpg      cyl      disp      hp      drat      wt      qsec
1.0000000 -0.8521620 -0.8475514 -0.7761684  0.6811719 -0.8676594  0.4186840
      vs      am      gear      carb
0.6640389  0.5998324  0.4802848 -0.5509251
```

```

Call:
lm(formula = mpg ~ cyl + disp + wt + hp)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-4.0562 -1.4636 -0.4281  1.2854  5.8269

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  40.82854    2.75747   14.807 1.76e-14 ***
cyl          -1.29332    0.65588   -1.972 0.058947 .
disp          0.01160    0.01173    0.989 0.331386
wt           -3.85390    1.01547   -3.795 0.000759 ***
hp           -0.02054    0.01215   -1.691 0.102379
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 2.513 on 27 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.8486,    Adjusted R-squared:  0.8262
F-statistic: 37.84 on 4 and 27 DF,  p-value: 1.061e-10

> AIC(cor_model)
[1] 156.3376

```

2. Χρησιμοποιούμε τη τεχνική *backward elimination*. Η μέθοδος αυτή, υλοποιείται τυποποιημένα στην *R* μέσω της εντολής `step(model, direction = "backward")`, όπου *model* είναι το μοντέλο γραμμικής παλινδρόμησης που περιλαμβάνει όλες τις μεταβλητές. Αυτό που κάνει η μέθοδος αυτή είναι να παίρνει το μοντέλο με όλες τις μεταβλητές και βήμα βήμα να αφαιρεί αυτές, που δεν είναι στατιστικά σημαντικές, καταλήγωντας έτσι σε ένα μοντέλο που περιλαμβάνει μόνο μεταβλητές που είναι ουσιαστικά σημαντικές για την ερμηνεία της εξαρτημένης μεταβλητής. Η συγκεκριμένη μέθοδος, έχει τα εξής αποτελέσματα:

```

> summary(backward_elimination)

Call:
lm(formula = mpg ~ wt + qsec + am)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-3.4811 -1.5555 -0.7257  1.4110  4.6610

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)   9.6178     6.9596   1.382 0.177915
wt          -3.9165     0.7112  -5.507 6.95e-06 ***
qsec         1.2259     0.2887   4.247 0.000216 ***
am           2.9358     1.4109   2.081 0.046716 *
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 2.459 on 28 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.8497,    Adjusted R-squared:  0.8336
F-statistic: 52.75 on 3 and 28 DF,  p-value: 1.21e-11

> AIC(backward_elimination)
[1] 154.1194

```

- Χρησιμοποιούμε τη τεχνική *forward selection*. Η τεχνική αυτή, υλοποιείται τυποποιημένα στην *R* μέσω της εντολής *step(model, direction = "forward")*. Αυτό που κάνει η μέθοδος αυτή είναι να παίρνει ένα μοντέλο που περιλαμβάνει μόνο την εξαρτώμενη μεταβλητή και βήμα βήμα να προσθέτει εκείνες τις μεταβλητές που έχουν την υψηλότερη συσχέτιση με την μεταβλητή που θέλουμε να επεξηγήσουμε. Η συγκεκριμένη μέθοδος, έχει τα εξής αποτελέσματα:

```

> summary(forward_selection)

Call:
lm(formula = mpg ~ wt + cyl + hp)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-3.9290 -1.5598 -0.5311  1.1850  5.8986

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 38.75179     1.78686  21.687 < 2e-16 ***
wt          -3.16697     0.74058  -4.276 0.000199 ***
cyl         -0.94162     0.55092  -1.709 0.098480 .
hp          -0.01804     0.01188  -1.519 0.140015
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 2.512 on 28 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.8431,    Adjusted R-squared:  0.8263
F-statistic: 50.17 on 3 and 28 DF,  p-value: 2.184e-11

> AIC(forward_selection)
[1] 155.4766

```


4. Χρησιμοποιούμε τη *both selection* , μία μέθοδος , η οποία συνδυάζει τις 2 προηγούμενες μεθόδους, αφού ξεκινάει από ένα μοντέλο που περιέχει μόνο την εξαρτώμενη μεταβλητή και στη συνέχεια με προσθαφαιρέσεις, καταλήγει σε ένα μοντέλο που περιλαμβάνει μόνο μεταβλητές που είναι ουσιαστικά σημαντικές για την ερμηνεία της εξαρτημένης μεταβλητής. Η συγκεκριμένη μέθοδος, έχει τα εξής αποτελέσματα:

```
> summary(both)

Call:
lm(formula = mpg ~ wt + cyl + hp)

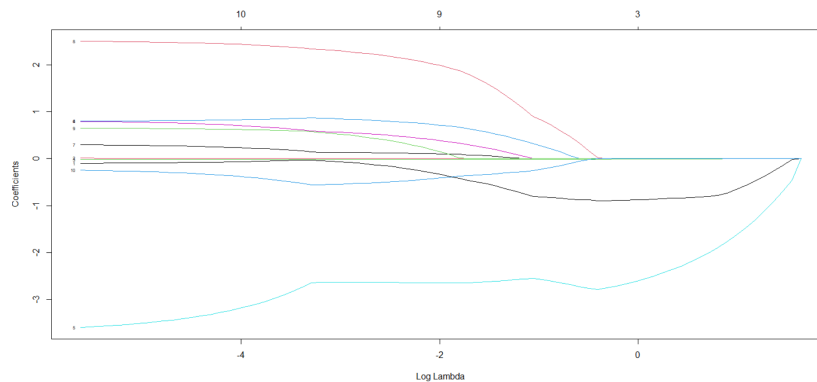
Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-3.9290 -1.5598 -0.5311  1.1850  5.8986

Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  38.75179    1.78686   21.687 < 2e-16 ***
wt          -3.16697    0.74058   -4.276 0.000199 ***
cyl          -0.94162    0.55092   -1.709 0.098480 .
hp           -0.01804    0.01188   -1.519 0.140015
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 2.512 on 28 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.8431,    Adjusted R-squared:  0.8263
F-statistic: 50.17 on 3 and 28 DF,  p-value: 2.184e-11

> AIC(both)
[1] 155.4766
```

5. Τέλος, υπάρχει και η μέθοδος *lasso*, η οποία λειτουργεί ως εξής: Χρησιμοποιούμε την εντολή αυτή *glmnet* (*as.matrix(data_nomissing_columns[-1])*, *data_nomissing_columns[,1]*, *standarize = TRUE*, *alpha = 1*), προκειμένου να δημιουργήσουμε το παρακάτω διάγραμμα, στο οποίο φαίνεται ότι οι μεταβλητές *cyl*, *am*, *wt* και *carb* ,επηρεάζουν περισσότερο από όλες τις άλλες μεταβλητές το μοντέλο, διότι είναι αυτές οι οποίες εισέρχονται πρώτες και με μεγαλύτερη διακύμανση, όπως φαίνεται και στη παρακάτω γραφική παράσταση.

Συνεπώς , το μοντέλο που προκύπτει από τις μεταβλητές αυτές είναι το εξής:

```
Call:
lm(formula = mpg ~ cyl + am + wt + carb)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-4.5451 -1.2184 -0.3739  1.4699  5.3528

Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  36.8503     2.8694  12.843 5.17e-13 ***
cyl          -1.1968     0.4368  -2.740  0.0108 *
am           1.7801     1.5091   1.180  0.2485
wt          -2.4785     0.9364  -2.647  0.0134 *
carb        -0.7480     0.3956  -1.891  0.0694 .
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 2.5 on 27 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.8502,    Adjusted R-squared:  0.828
F-statistic: 38.3 on 4 and 27 DF,  p-value: 9.255e-11

> AIC(after_lasso)
[1] 156.0095
```

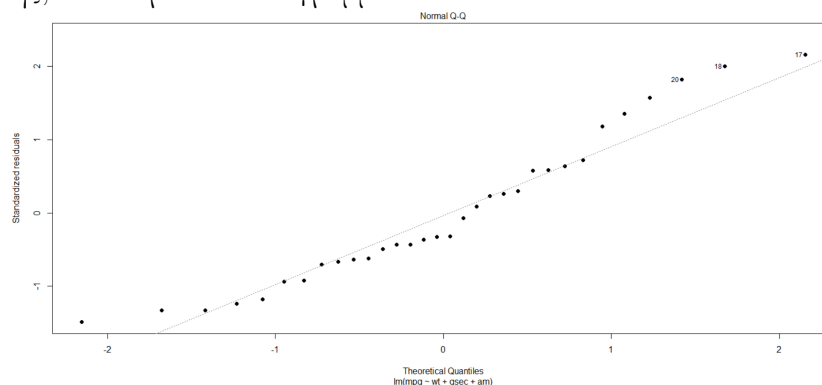
Μέσα από τις παραπάνω μεθόδους , παρατηρούμε ότι πάνω κάτω όλα τα μοντέλα μας δίνουν περίπου τις ίδιες τιμές στους δείκτες *AIC*, *R – squared* και *Adjusted R – squared*. Ωστόσο, η άποψη μου είναι ότι το καλύτερο μοντέλο , το δίνει η μέθοδος *backward elimination*. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, τη μεταβλητή *mpg*, μπορούν να την εξηγήσουν καλύτερα , οι μεταβλητές *wt*, *qsec* και *am*. Συγκεκριμένα, δημιουργείται ένα μοντέλο το οποίο έχει τη χαμηλότερη απώλεια πληροφορίας (*AIC*=154.12), και έχει από τις υψηλότερες τιμές *Rsquared* και *Adjusted R – squared* με 0.85 και 0.83 αντίστοιχα. Έχοντας στο νου μάλιστα, ότι η τιμή 0.83 είναι η μεγαλύτερη για *Adjusted*

R - squared και τη μεγαλύτερη τιμή R squared τη δίνει το μοντέλο που περιλαμβάνει όλες τις μεταβλητές, με 0.865, καταλαβαίνουμε ότι το μοντέλο που επιλέξαμε, είναι αρκετά αποδοτικό και μπορεί να ερμηνεύσει με πολύ μεγάλη ακρίβεια την εξαρτώμενη μεταβλητή.

1.3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

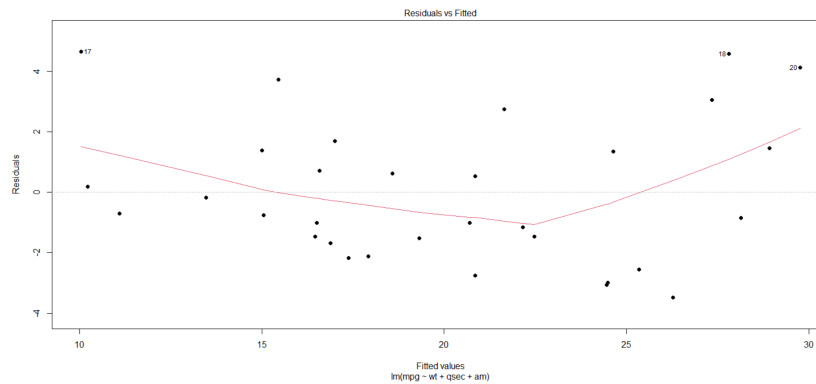
Τώρα αυτό που θα κάνουμε για το συγκεκριμένο μοντέλο είναι να πραγματοποιήσουμε ορισμένα διαγνωστικά *test*.

Αρχικά, εξετάζουμε την εμφάνιση άτυπων σημείων ή σημείων επιρροής, στο παρακάτω διάγραμμα:

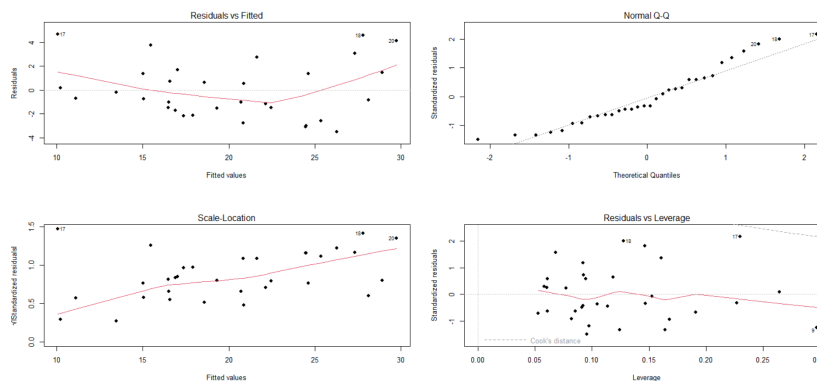
Όπως, γίνεται εύκολα αντιληπτό σχεδόν όλα τα σημεία βρίσκονται πάνω στην ευθεία της κανονικής κατανομής, με εξαίρεση μόνο το πρώτο στοιχείο που δείχνει να βρίσκεται αρκετά μακριά από την ευθεία. Σε γενικές γραμμές, όμως, το διάγραμμα δείχνει ότι δεν αντιμετωπίζουμε κάποιο σοβαρό πρόβλημα από εμφάνιση ατυπικών τιμών.

Ένας ακόμη τρόπος για να ελέγξουμε την εγκυρότητα του μοντέλου μας, είναι μέσα από το παρακάτω διάγραμμα:

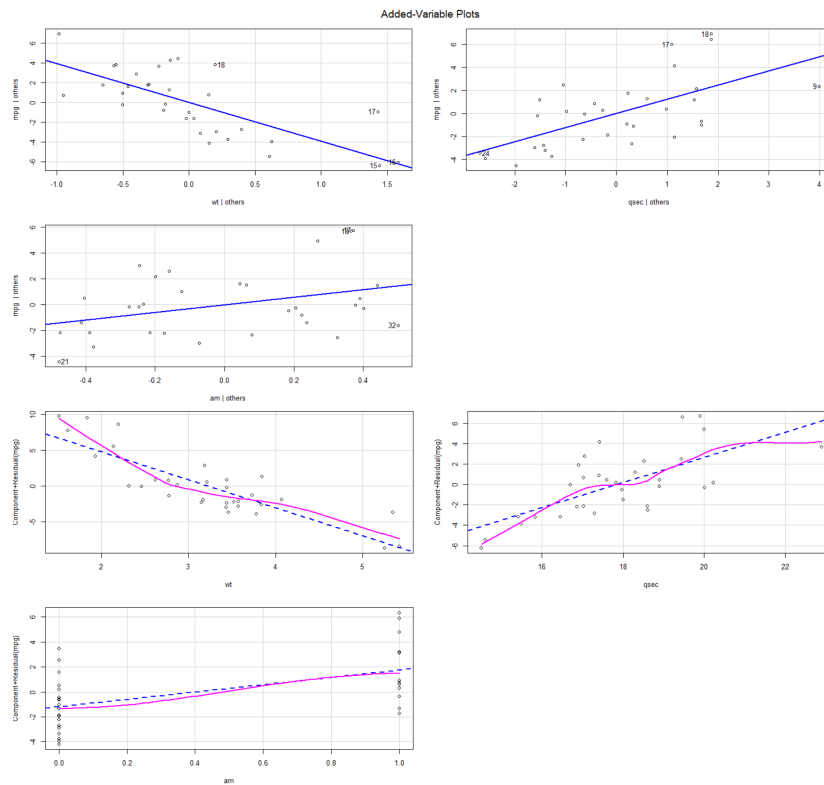

Στο συγκεκριμένο διάγραμμα, ελέγχουμε τη σχέση μεταξύ των υπολοίπων και των προβλεπόμενων τιμών. Παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει πρότυπο στη διακύμανση των υπολοίπων σε σχέση με τις προβλεπόμενες τιμές και δεν υπάρχει μορφή που επαναλαμβάνεται στη διακύμανση των υπολοίπων καθώς αλλάζει η προβλεπόμενη τιμή. Συνεπώς έχουμε πολύ καλές ενδείξεις ότι το μοντέλο μας προσδιορίζει τη δομή των δεδομένων με έναν αρκετά καλό τρόπο.

Παρακάτω, παραθέτω τα 2 παραπάνω διαγράμματα με 2 ακόμη διαγνωστικά *tests*, τα οποία επιβεβαιώνουν όσα μόλις ανεφέραμε σχετικά με την ερμηνεία των *residuals* του μοντέλου.

Επιπλέον, θα ελέγξουμε για κάθε μία επεξηγηματική μεταβλητή του μοντέλου, το κατά πόσο είναι σημαντική για την ερμηνεία της εξαρτώμενης μεταβλητής. Αυτό θα συμβεί, μέσα από τον έλεγχο των παρακάτω διαγραμμάτων:

Στα διαγράμματα των μεταβλητών, *wt* και *qsec*, βλέπουμε ότι οι τιμές είναι αρκετά κοντά στην ευθεία της κανονικής κατανομής. Ωστόσο, στο διάγραμμα της μεταβλητής *am*, τα δεδομένα φαίνεται να αποκλίνουν λίγο ή και πολύ από την ευθεία αυτή. Ωστόσο, αυτό δεν είναι κάτι που πρέπει να μας προβληματίζει καθώς, η μεταβλητή *am* παίρνει τιμές 0 ή 1. Συνεπώς είναι λογικό να αποκλίνουν οι τιμές της, από την ευθεία της κανονικής κατανομής.

Επόμενο βήμα είναι να υπολογίσουμε ένα διάστημα εμπιστοσύνης επιπέδου 95% για τους συντελεστές του μοντέλου αυτού.

```
> confidence_interval <- confint(backward_elimination)
> confidence_interval
```

	2.5 %	97.5 %
(Intercept)	-4.63829946	23.873860
wt	-5.37333423	-2.459673
qsec	0.63457320	1.817199
am	0.04573031	5.825944

Μέσα από την παραπάνω εικόνα, μπορούν να βγουν χρήσιμα συμπεράσματα. Συγκεκριμένα:

1. Το διάστημα εμπιστοσύνης για τον συντελεστή της σταθεράς (*Intercept*) είναι από -4.64 έως 23.87. Αυτό σημαίνει ότι, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95%, η πραγματική τιμή του συντελεστή μπορεί να βρίσκεται εντός αυτού του διαστήματος. Η τιμή 0 βρίσκεται εντός του διαστήματος, επομένως δεν μπορούμε να αποκλείσουμε το μηδέν ως μια πιθανή τιμή για το *Intercept-mpg*.
2. Το διάστημα εμπιστοσύνης για τον συντελεστή του βάρους (*wt*) είναι από -5.37 έως -2.46. Αυτό σημαίνει ότι, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95%, ο πραγματικός συντελεστής μπορεί να βρίσκεται εντός αυτού του διαστήματος. Η τιμή 0 δεν βρίσκεται εντός του διαστήματος, επομένως μπορούμε να αποκλείσουμε το μηδέν ως πιθανή τιμή για το *wt*.
3. Το διάστημα εμπιστοσύνης για τον συντελεστή του *qsec* είναι από 0.63 έως 1.82. Αυτό σημαίνει ότι, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95%, ο πραγματικός συντελεστής μπορεί να βρίσκεται εντός αυτού του διαστήματος. Η τιμή 0 δεν βρίσκεται εντός του διαστήματος, επομένως μπορούμε να αποκλείσουμε το μηδέν ως πιθανή τιμή για το *qsec*.
4. Το διάστημα εμπιστοσύνης για τον συντελεστή του *am* είναι από 0.05 έως 5.83. Αυτό σημαίνει ότι, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95%, ο πραγματικός συντελεστής μπορεί να βρίσκεται εντός αυτού του διαστήματος. Η τιμή 0 δεν βρίσκεται εντός του διαστήματος, επομένως μπορούμε να αποκλείσουμε το μηδέν ως πιθανή τιμή για το *am*.

Επίσης, υπολογίζουμε τη πρόβλεψη μιας άγνωστης παρατήρησης Y ως εξής:

```
> new_data <- data.frame(wt=2.620,qsec=16.46,am=1)
> predict(backward_elimination, new_data, interval="predict")
      fit      lwr      upr
1 22.47046 17.22244 27.71849
> predict(backward_elimination, new_data, interval="confidence")
      fit      lwr      upr
1 22.47046 20.99627 23.94465
> |
```

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι:

- η πρόβλεψη για την μεταβλητή *mpg* είναι ότι παίρνει τιμές με κατώτατο όριο 17.22244 και ανώτατο όριο 27.71849. Με βάση τις τιμές που δώσαμε στις επεξηγηματικές μεταβλητές, εκτιμώμενη τιμή της εξαρτώμενης μεταβλητής είναι 22.47046

- το διάστημα εμπιστοσύνης για την εκτίμηση του μέσου της εξαρτημένης μεταβλητής, έχει κατώτατο όριο 20.99627 και ανώτατο όριο 23.94465. Αυτό το διάστημα δείχνει περίπου πού βρίσκεται το μέσο της κατανομής των εκτιμήσεων. Και η πρόβλεψη είναι ότι αυτή η τιμή είναι 22.47046

2 Άσκηση B

Στο συγκεκριμένο ερώτημα, θα προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε και να προσαρμόσουμε ένα βέλτιστο μοντέλο γραμμικής παλινδρόμησης, το οποίο θα προσπαθεί να ερμηνεύσει το βάρος Y (kg), ανδρών (M) και γυναικών (F) σε σχέση με το ύψος τους (m). Το μοντέλο αυτό είναι της μορφής $E(y) = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3$. Πάνω σε αυτό το μοντέλο θα προσπαθήσουμε να βρούμε αν χρειάζεται να προσαρμόσούν (I) δύο διαφορετικές ευθείες, (II) δύο παράλληλες ευθείες, ή (III) μια κοινή ευθεία και για τις δύο ομάδες. Συνεπώς, χρειάζεται να δημιουργήσουμε και στη συνέχεια να αξιολογήσουμε 3 διαφορετικά μοντέλα. Στο 1ο μοντέλο θα εξετάσουμε την αλληλεπίδραση που έχουν μεταξύ τους, όλα τα στοιχεία (x_1, x_2, x_3) , στο 2ο μοντέλο θα εξετάσουμε την αλληλεπίδραση μεταξύ των στοιχείων $(x_1$ και $x_2)$ και στο 3ο μοντέλο θα εξετάσουμε μόνο το στοιχείο x_1 . Τα μοντέλα αυτά, θα δημιουργηθούν με βάση τα δεδομένα από το συγκεκριμένο *dataset*:

```
> data
      id gender height  weight
1      1      F 1.4224  53.118
2      2      F 1.5240  56.750
3      3      F 1.6256  60.382
4      4      F 1.7272  64.014
5      5      F 1.8288  67.646
6      6      F 1.3716  49.486
7      7      F 1.5748  58.112
8      8      F 1.6510  59.474
9      9      F 1.6510  59.474
10     10      F 1.7780  65.830
11     11      M 1.6256  95.794
12     12      M 1.7272 101.242
13     13      M 1.8288 106.690
14     14      M 1.9304 112.138
15     15      M 2.0320 117.586
16     16      M 1.5748  91.254
17     17      M 1.7526 103.512
18     18      M 1.8796 111.230
19     19      M 1.9050 109.414
20     20      M 2.0828 122.126
```

Το συγκεκριμένο σύνολο δεδομένων περιέχει στοιχεία για 20 διαφορετικά άτομα, τα οποία έχουν διαφορετική τιμή *id*. Η μεταβλητή *gender* είναι δίτιμη, καθώς είτε περιέχει *F*, αν το άτομο είναι γυναίκα, είτε περιέχει *M*, αν το άτομο είναι άντρας. Η μεταβλητή *height* δείχνει το ύψος του ατόμου, ενώ η μεταβλητή *weight*, δείχνει το βάρος. Συμβατικά, για να ορίσουμε τα παρακάτω μοντέλα κάνουμε τις εξής παραδοχές: $y < -weight$, $x1 < -height$, $x2 < -gender$ και $x3 < -height * gender$

Το 1ο μοντέλο που δημιουργείται και στο οποίο προσαρμόζονται 2 διαφορετικές ευθείες είναι το εξής:


```

> y<- weight
> x1<- height
> x2<- ifelse(gender == "M", 1, 0)
> x3<-x1*x2
> my_model<- lm(y~x1+x2+x3)
> summary(my_model)

Call:
lm(formula = y ~ x1 + x2 + x3)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-1.7394 -0.8080  0.2251  0.6163  1.5248

Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)   -1.088      3.637   -0.299   0.769
x1             37.462      2.243  16.700 1.51e-11 ***
x2              3.632      5.162   0.703   0.492
x3             19.552      2.999   6.520 7.07e-06 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 0.9875 on 16 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.9987,    Adjusted R-squared:  0.9985
F-statistic: 4250 on 3 and 16 DF,  p-value: < 2.2e-16

> AIC(my_model)
[1] 61.79283
> aov(my_model)
Call:
aov(formula = my_model)

Terms:
              x1          x2          x3 Residuals
Sum of Squares 7931.194 4461.733  41.453   15.604
Deg. of Freedom      1          1          1       16

Residual standard error: 0.9875323
Estimated effects may be unbalanced

```

Η εξίσωση παλινδρόμησης που προκύπτει από το συγκεκριμένο μοντέλο είναι: $y = -1.1 + 37.5x_1 + 3.6x_2 + 19.55x_3$

Το 2ο μοντέλο που δημιουργείται και στο οποίο προσαρμόζονται 2 παράλληλες ευθείες, είναι το εξής:

```

> parallel_model<- lm(y~x1+x2)
> summary(parallel_model)

Call:
lm(formula = y ~ x1 + x2)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-3.3048 -1.2844  0.0924  1.1104  3.0328

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  -18.761      4.499   -4.17 0.000642 ***
x1             48.401      2.762   17.52 2.56e-12 ***
x2             37.097      1.017   36.46 < 2e-16 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 1.832 on 17 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.9954,    Adjusted R-squared:  0.9949
F-statistic: 1846 on 2 and 17 DF,  p-value: < 2.2e-16

> AIC(parallel_model)
[1] 85.72372
> aov(parallel_model)
Call:
aov(formula = parallel_model)

Terms:
             x1             x2 Residuals
Sum of Squares 7931.194 4461.733    57.056
Deg. of Freedom      1           1         17

Residual standard error: 1.832011
Estimated effects may be unbalanced

```

Η εξίσωση παλινδρόμησης που προκύπτει από το συγκεκριμένο μοντέλο είναι: $y = -18.76 + 48.4x_1 + 37.1x_2$

Το 3ο μοντέλο που δημιουργείται και στο οποίο προσαρμόζεται 1 ευθεία, είναι το εξής:

```

> one_line<- lm(y~x1)
> summary(one_line)

Call:
lm(formula = y ~ x1)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-26.876 -13.086   1.814  11.454  24.192

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  -103.19      33.36  -3.093  0.00627 **
x1             108.11      19.23   5.621  2.47e-05 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 15.84 on 18 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.637,    Adjusted R-squared:  0.6169
F-statistic: 31.59 on 1 and 18 DF,  p-value: 2.473e-05

> AIC(one_line)
[1] 171.1629
> aov(one_line)
Call:
aov(formula = one_line)

Terms:
              x1 Residuals
Sum of Squares 7931.194  4518.790
Deg. of Freedom      1       18

Residual standard error: 15.84436
Estimated effects may be unbalanced

```

Η εξίσωση παλινδρόμησης που προκύπτει από το συγκεκριμένο μοντέλο είναι: $y = -103.19 + 108.11x_1$

Και στα 3 παραπάνω μοντέλα, έχουμε συγκεντρώσει μερικά πολύ σημαντικά στοιχεία, τα οποία θα μας βοηθήσουν να αξιολογήσουμε το κάθε μοντέλο ξεχωριστά και να καταλήξουμε ποιο από αυτά είναι το πιο αποδοτικό στην ερμηνεία της εξαρτώμενης μεταβλητής. Επίσης, και στα 3 μοντέλα, έχουμε εφαρμόσει τη μέθοδο *anova*. Με τη συγκεκριμένη τεχνική συγκρίνουμε τις μέσες τιμές διαφόρων δειγμάτων και βασιζόμαστε στις αποκλίσεις από τη μέση τιμή.

Το μοντέλο 1 έχει τιμές *R-squared* και *Adjusted R-squared* πολύ κοντά στο 1. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι το μοντέλο αυτό είναι το τέλειο. Υψηλές τιμές σε αυτούς τους δείκτες δεν εξασφαλίζουν την υψηλή απόδοση ενός μοντέλου. Παρατηρούμε, ότι η σταθερά και η μεταβλητή Q_2 δεν επηρεάζουν στατιστικά σημαντικά την ερμηνεία του μοντέλου. Παρόλα αυτά, είναι θετικό στοιχείο η χαμηλή τιμή *AIC*, που δείχνει χαμηλή απώλεια πληροφορίας, όπως και η χαμηλή τιμή στα *residuals*, που προκύπτει μέσα από την ανάλυση *anova*.

Το μοντέλο 2 έχει και αυτό τιμές $R - squared$ και $Adjusted R - squared$ πολύ κοντά στο 1. Όπως ανέφερα και πριν ωστόσο, υψηλές τιμές σε αυτούς τους δείκτες δεν εξασφαλίζουν την υψηλή απόδοση ενός μοντέλου. Παρ' όλα αυτά, αξίζει να επισημάνουμε ότι στο μοντέλο αυτό, όλες οι μεταβλητές είναι στατιστικά σημαντικές. Αυτό το στοιχείο είναι πολύ σημαντικό, διότι υποδυκνύει ότι όλες οι μεταβλητές συμμετέχουν ενεργά στην ερμηνεία του μοντέλου. Μπορεί εδώ, η τιμή AIC να είναι λίγο υψηλότερη, ωστόσο όμως δεν είναι κακή ($AIC=85.72$). Επίσης, το μοντέλο αυτό, έχει καλή τιμή στα $residuals$ με $residuals standard error=1.03$

Το μοντέλο 3, είναι με διαφορά το χειρότερο από τα 3 μοντέλα που δημιουργήσαμε, διότι έχει πολύ πιο υψηλή τιμή χαμένης πληροφορίας ($AIC=171$), πολύ πιο υψηλές τιμές στα $residuals standard errors$ και επίσης έχει πολύ χαμηλές τιμές $R - squared$ και $Adjusted R - squared$, με 0,63 και 0,62 αντίστοιχα.

Με βάση, λοιπόν, τους παραπάνω συλλογισμούς, καταλήγω ότι το καλύτερο μοντέλο, είναι το μοντέλο 2 με συνάρτηση παλινδρόμησης $y = 18.76 + 48.4x_1 + 37.1x_2$. Στο συγκεκριμένο μοντέλο, όλες οι μεταβλητές είναι στατιστικά σημαντικές και συμβάλουν ενεργά στην ερμηνεία της εξαρτώμενης μεταβλητής. Συνεπώς, το αρχικό μοντέλο προσαρμόζεται σε 2 παράλληλες ευθείες. Παρακάτω, παρουσιάζω τη γραφική παράσταση της συνάρτησης.

